№ 294. Wtorek 23. Grudnia 1862. Rok wydania 52.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Część urzędowa.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

C. k. ministerstwo finansów wydało następujące obwieszczenie: Ponieważ kasy i urzęda, które mają wypłacać procenta od obligacyi i renty od kartelli lombardzko-weneckiego Monte, otrzymały polecenie od d. 2. stycznia 1863, liczyć oddzielnie wypłacone procenta i renty za rok, w którym zapadły, aby według tego obliczyć z całą dokładnością ogólną sumę zaległości procentów i rent, przeto właściciele obligacyi i kartelli lombardzko-weneckiego Monte, z początkiem r. 1863, przy odbieraniu procentów i rent zachować mają następujące postanowienia:

1. Jeżeli do wypłaty mają być przedłożone kupony, które zapadły przed r. 1863 i kupony, które w r. 1863 zapadają, natenczas strony mają uporządkować je według lat, w których zapadły, i w szeregu arytmetycznym.

2. Jeżeli strona składa do wypłaty więcej jak dziewięć kuponów, ma być przydana konsygnacya z wyszczególnieniem kuponów według numerów w porządku wspomnionym (ob. 1.)

3. W kwitach na procenta i renty, które zapadły przed r. 1863, a mają być podniesione wraz z temi, które w tym roku zapadły, powinna być suma za każden rok przypadająca oddzielnie wyszczególniona. To ma być uczynione albo w tekscie kwitu, albo poniżej tegoż.

4. Każda suma podniesionych procentów lub rent ma być w kwicie wyrażona całkowicie, to jest bez względu na mający się odciągnąć podatek dochodowy.

5. W sposób przytoczony ma się postępować także w latach następujących, gdy zaległości procentów lub rent z więcej jak jednego roku naraz pobierane będą.

Właścicielom obligacyi lub kartelli lombardzko-weneckiego Monte zaleca się jak najusilniej dokładnie dopełniać poprzedzające postanowienia, ile że w przeciwnym razie urzędowanie kas i urzędów, bez tego uciążliwe i odpowiedzialne utrudni się jeszcze więcej; jak najspieszniejsze zaspakajanie stron uczyni się niepodobnem, a kupony nie uporządkowane należycie, i kwity nieułożone według przepisów nie będą przyjmowane.

Ustanowienie uniwersalnej kasy długu państwa, według którego kupony od rozmaitych rodzajów obligacyi mają być oddawane do przeznaczonych dla każdego rodzaju oddziałów likwidatury, nie zmienia się w niczem przez powyższe postanowienia.

Część nieurzędowa.

Monarchia Austryacka.

Lwów, 21. grudnia. Rada państwa zakończyła prace swoje rozbiorem przedmiotu, żywo dotyczącego finansowych stosunków całej Monarchii. Szło o ustanowienie podstawy do ugody z bankiem narodowym zawrzeć się mającej, w celu przedłużenia na czas następny jego przywileju. Obie izby zgodziły się na przyjęcie projektu przez izbę deputowanych zawotowanego, z tą jednak odmianą, iż odmawiając bankowi wszelkiego oprocentowania sumy 80 milionów skarbowi państwa wypożyczyć się mającej, przyznały mu natomiast subwencyę aż do wysokości 1 miliona rocznie w tym przypadku, jeżeli operacye bankowe nie wniosą 7 procentowej dywidendy od pierwiastkowego kapitału akcyjnego. Czas przedłużenia przywileju także według uchwały izby deputowanych do dziesięciu lat oznaczony został. Teraz rzecz cała pójdzie pod rozpoznanie ogólnego zgromadzenia akcyonaryuszów banku, które przedłużenie przywileju na podstawie powyższej przyjąć lub też odrzucić, i w tym ostatnim przypadku likwidacyą banku uchwalić może. Można mieć wszelako nadzieję, iż akcyonaryusze banku skłonią się do przyjęcia dalszego przywileju pod warunkami przez obydwie izby państwa uchwalonemi; przemawia za tem własny ich interes, co w sprawach finansowych zawsze jest rozstrzygającem. W nowych warunkach bytu swego, bank nie będzie mógł wprawdzie robić tak świetnych operacyj, azeby jak w roku 1840 wartość akcyi 700 reńskowej do przeszło 1800 reńskich dochodziła, nie będzie wprawdzie jak w roku 1854 rozdzielał przeszło 14 procentowej dywidendy, pomimo tego, iż wypłaty swe zawiesił; — zawsze jednak wyłączne prawo wydawania na całą monarchię znaków wartości, chociaż nawet w ilości z góry ograniczonej, tak drogocennym jest przywilejem, że nabycie jego jedynie za udzielenie państwu bezprocentowej 80 milionowej pożyczki, jako bardzo korzystne uważane być może, zwłaszcza obok zagwarantowanej 7 procentowej dywidendy, która wszelkie ryzyko w operacyach bankowych z góry uchyla. Wszakże żadne obligacye i papiery publiczne nie wnoszą tak wysokiego a zupełnie pewnego procentu; zanosi się zaś na to, iż kapitały w papierach publicznych na przyszłość lokować się mające, daleko mniejsze niż dotąd przynosić będą korzyści, bo kurs obligacyj naszych i papierów publicznych, ciągle się już podnoszący, dojdzie wnet do wysokości papierów publicznych francuskich lub pruskich, które ani 4 od sta rocznego nie wnoszą procentu. Zwrotu zaś takowego tem bardziej spodziewać się można, iż cała sytuacya polityczna sprzyja i ułatwia uregulowanie finansowych stosunków monarchii austryackiej. Według wszelkiego podobieństwa do prawdy, mamy przed sobą nową erę długo trwałego pokoju, w pośród którego Austrya, mnożąc swe zasoby i wyszukując obfite źródła swych dochodów, wydatki swe zmniejszyć, a tym sposobem zupełną równowagę w budżecie swym zaprowadzić zdoła. Stanowczem to będzie pod względem ugruntowania jej kredytu, który już dziś znacznie się podniósł, jak to prosty rzut oka na cedułę kursów giełdowych okazuje. W obec takowych zaś widoków i okoliczności akcyonaryusze banku narodowego źleby nader wyszli na likwidacyi jego, boby się im nie łatwo nastręczyła sposobność równie korzystnego użycia kapitałów, jak w operacyach bankowych, nawet wśród ścieśnień i ciężarów nowego przedłużenia przywileju bankowego. Wieści o likwidacyi banku, które w czasie rozpraw w radzie państwa często słyszeć się dały, były to podobno próżne pogróżki, które zamilkną w obec stanowczej uchwały władzy prawodawczej. Zdaje się, iż pod tym względem nie masz żadnego powodu do obawy; przeciwnie można mieć nadzieję, iż przedłużenie przywileju bankowego utoruje drogę do rychłego i stanowczego uregulowania waluty, tak, iż Austrya dojdzie wnet do posiadania środków zamiany stałej i pewnej wartości, i pozbędzie się raz na zawsze owej plagi chwiejnego kursu waluty, która ją od 14 lat trapiła. Wtenczas dopiero zakwitnie rolnictwo, przemysł i handel; ludy Austryi używać będą owoców stałego, niczem nieprzerwanego pokoju, zwracając się czynnie ku praktycznemu zajęciu i wewnętrznej pracy, które dobry byt i bogactwo wszystkich części monarchii do właściwego stopnia podniosą.

Wiedeń, 21. grudnia. *(Nowiny dworu. — Wiadomości pobieżne.)*

Jak dawniejszemi laty obchodzona będzie i teraz uroczystość nowego roku w cichości. C. k. pierwszy ochmistrz dworu książę Liechtenstein i pierwsza ochmistrzyni dworu Jej Mości Cesarzowej hrabina Esterhazy przyjmować będą życzenia imieniem Najjaśn. Państwa w dniach 30. i 31. grudnia i 1. stycznia. Książę Karol Liechtenstein wyprawi w dzień nowego roku świetną ucztę, na którą zaproszeni będą najwyżsi dygnitarze duchowni, cywilni i wojskowi. Ich Mość Cesarz i Cesarzowa, jako też wszyscy Arcyksiążęta i Arcyksiężniczki będą ostatniego grudnia w parafialnym kościele c. k. burgu na nabożeństwie, będzie połączonem z błogosławieństwem pontyfikalnem i odspiewaniem Te Deum, które celebrować c. k. nadworny i burgowy pleban z asystencyą całego duchowieństwa nadwornego. Zaś w dzień nowego roku będzie o godzinie $10^1/_2$ zrana kazanie, a potem msza święta.

Jego Excelencya minister stanu *Schmerling* odjeżdża dziś lub jutro do Werony.

Z okazyi zamknięcia pierwszej sesyi rady państwa, wyprawiał przedwczoraj minister handlu hrabia *Wickenburg* w hotelu pod godłem Arcyksięcia Karola ucztę, na którą zaproszeni byli ministrowie i prezydenci izb obudwu. Podobną ucztę wyprawiał także Jego Eminencya kardynał Rauscher, na której znajdowali się członkowie izby panów.

„Jeneralna korespondencya z Austryi" pisze: Dziennik *Neueste Nachrichten* zawiera korespondencyę z Węgier, która w szpaltach

tego wyraźnie dualistycznego pisma podwójnie zasługuje na uwagę. Podług tej korespondencyi, nie łudzą się w Peszcie wcale co do tego, że w wiedeńskich sferach rządowych utrzymuje się ciągle nadzieja, iż w Węgrzech nastąpi przecież jeszcze z czasem taka zmiana w opinii publicznej, iż patenta lutowe dadzą się w końcu przeprowadzić z małemi zmianami także w kraju po tamtej stronie Litawy. Z tego powodu występują też coraz więcej na jaw obie kwestye: względem Serbskiego Województwa i sejmu siedmiogrodzkiego. Trudności w obudwu tych kwestyach są liczne, ale wiedeńscy mężowie stanu okazywali dotąd tyle roztropności i umiarkowania w rzeczach, w których niecałkiem byli pewni swego, iż można snadnie przypuszczać, że i nadal zdołają uniknąć zbytecznego pospiechu.

Francya.

Paryż, 17. grudnia. *(Okólnik lorda Russell w sprawie greckiej. — Noty dyplomatyczne względem Wysp Jońskich. — Różne wiadomości.)*

W świecie dyplomatycznym zwrócił na siebie uwagę okólnik lorda Russell w sprawie greckiej rozesłany. W okólniku tym lord Russell stanął wyraźnie na podstawie *wszechwładztwa ludu* i ułożył niejako w kodeks deklaracyą praw człowieka księdza Gregoire, z czasów pierwszej rewolucyi francuskiej. Nie wiadomo. czyli gabinet francuski odpowie na okólnik w mowie będący, wszakże pewną jest rzeczą, iż go takowy w nie mały ambaras wprowadził. Wszakże odpowiedź nań dojść już miała, a to ze strony gabinetu austryackiego. Treść jej podaje zasady lorda Russell dowcipnemu i pokonywającemu rozbiorowi i w kółkach dyplomatycznych powszechne zyskała uznanie.

W następujący poniedziałek posłowie angielscy mają złożyć noty właściwe w Paryżu, Wiedniu, Berlinie i Petersburgu względem odstąpienia Wysp Jońskich. Mówią, iż Francya sobie życzy, ażeby wielkie mocarstwa objawiły swe zdania jedynie co do Wysp Jońskich, zostawiając kwestyę grecką wyłącznemu sądowi trzech mocarstw opiekuńczych. Potwierdza się, iż Anglia zamierza zatrzymać dla siebie port i arsenały na wyspie Korfu, przeciwko czemu Francya wystąpić zamyśla. Książę Ferdynand sasko-koburski, Ojciec panującego Króla portugalskiego, wzbraniał się przyjąć tron grecki jedynie z powodu skrupułów religijnych; jest nadzieja pokonania ich, uwalniając go od przejścia na religią grecką, którą wszakże zaprzysiądzby musiał jako w kraju panującą.

Reformy w Rzymie ograniczać się mają na ulepszeniu w wewnętrznej administracyi, w wymiarze sprawiedliwości w urządzeniu poczt i robót publicznych. Wszelkie zaś reformy polityczne odroczone są aż do odzyskania straconych prowincyi. Książę Latour d'Auvergne miał zaraz za przybyciem do Rzymu oświadczyć, iż przynosi Status quo lecz nie restytucyą. Zdaje się więc, iż książę nic w Rzymie nie wskóra i czas na niczem mu upłynie.

Poseł francuski w Turynie podał ministrowi spraw wewnętrznych notę, użalającą się na mordercze napady na Francuzów w ulicach Turynu. Dziennik *le Temps* posłał osobnego referenta redakcyi do Rouen, dla śledzenia przyczyn i znaczenia nędzy między robotnikami fabrycznemi.

Włochy.

Rzym, 15. grudnia. *(Różne wiadomości.)*

Nowy poseł francuski, książę Latour d'Auvergne przyjęty został z największą sympatyą przez ludność rzymską. Ojciec święty okazuje mu największą przychylność, a kardynał sekretarz stanu przyjmował go już dwa razy i obszernie z nim rozmawiał o polepszeniach, które rząd papieski w wymiarze sprawiedliwości i w administracyi poczt zaprowadzić ma zamiar. Dotąd tyle już zrobiono, iż dawne nader uciążliwe formalności paszportowe zniesione już zostały, i każdy Rzymianin za opłatą jednego franka dostać może kartę legitymacyjną, do całego państwa rzymskiego.

Dzienniki *Il Commercio* w Florencyi i *l'Ingenuo* w Liwornie ogłosiły adres do byłego Wielkiego księcia Toskańskiego i zbierają nań podpisy. Adres ten zredagowany jest w formie powinszowania noworocznego i powiedziano w nim, iż „nigdy nie zapomniemy o błogosławionym domu Waszej ces. Wysokości, który przez wiek cały Toskanę uszczęśliwiał.“ W końcu wyrażano życzenie, ażeby jak najprędzej wróciły dni, w których religia, sprawiedliwość i pokój znów na świecie panować będą.

Z drugiej strony Mazzinismus robi ceraz większe postępy i podkopuje podstawy panowania piemonckiego. Stronnictwo to żąda powszechnego bezpośredniego głosowania, wolności druku, wolności stowarzyszenia, wolności sumienia i służby Bożej, uzbrojenia narodowego, ażeby dojść do zniesienia stojącego wojska. Zaprawdę ministeryum obecne trudne będzie miało stanowisko w obec tak różnorodnych stronnictw, to też dni jego są policzone i nie długo utrzymać się zdoła. Mówią, iż Ricasoli upadł dla tego, że chiał mieć Rzym, a dostać go nie mógł, Ratazzi dla tego, że obiecał Rzym a dać go nie mógł; Farini zaś upadnie dla tego, iż go obiecać nie może.

Rosya.

Petersburg, 30. listopada. *(Obwieszczenie banku państwa.)*

Bank państwa w sprawie wymiany złota i srebra za bilety bankowe wydał następujące obwieszczenie:

W myśl najwyższego ukazu z 25. kwietnia 1862 i za przyzwoleniem urzędującego ministra finansów, bank państwa podaje do powszechnej wiadomości, że kurs złota i srebra przy wymianie za bilety kredytowe, tudzież biletów kredytowych przy wymianie za złoto i srebro, jak to oznajmi obwieszczenie z dnia 1. stycznia, ustanowiony został na pierwsze półrocze r. 1863, jak następuje:

Za półimperyał.

Nie później jak		Za srebro pr. R.
1. lutego	543 kop.	$105^1/_2$ kop.
1. marca	541 „	105 „
1. kwietnia	538 „	$104^1/_2$ „
1. maja	536 „	104 „
1. czerwca	533 „	$103^1/_2$ „
1. lipca	530 „	103 „

Grecya.

(Różne wiadomości.)

Do „jeneralnej austryackiej korespondencyi“ piszą z Aten pod dniem 12go grudnia, iż poseł francuski Bourrée i poseł rosyjski Błudow, udzielili rządowi tymczasowemu wiadomość, iż dnia 4go grudnia podpisany został w Londynie protokół przez pełnomocników Anglii, Francyi i Rosyi, według którego żaden książę z domów w mocarstwach tych panujących na tron grecki dostać się nie może, mianowicie zaś wybór księcia Alfreda angielskiego i księcia Leuchtenberga z góry odrzucony zostaje. Gdyby więc wybór Greków padł na jednego z tych książąt, wybór takowy byłby nie ważny. Pomimo tego Grecy trzymają się wyboru księcia Alfreda jak tonący brzytwy i obecne ich hasło jest „Król Alfred, lub rzeczpospolita“. Poseł angielski p. Scarlett twierdzi, iż dotąd nie odebrał stanowczych instrukcyi. Ponieważ nie jest do prawdy podobnem, ażeby Anglia działała wbrew umowy z Francyą i Rosyą, przeto zdaje się, iż przyjdzie do ogłoszenia republiki, w skutek czego obce wojska zapewne kraj grecki osadzą.

Ponieważ kasy publiczne są puste, przeto rząd tymczasowy ogłosił dekret, według którego zamierza zaciągnąć pożyczkę szecio procentową w wysokości sześciu milionów drachm.

Minister spraw zewnętrznych Diamantopulos podał się do dymisyi. Następca jego nie będzie mianowany, gdyż inni ministrowie miejsce jego zastąpią.

Z Pireju odpłynął okręt liniowy francuski „Castiglione“, miejsce jego zajął okręt „Fleurus“. Kilka mniejszych statków wojennych, mianowicie parowiec austryacki „Wall“ i francuski „la Biche“ udały się do Nauplii na czas obiorów, ażeby przy niepokojach nastąpić tam mogących, właściwych bronić poddanych.

Turcya.

Konstantynopol, 13. grudnia. *(Ostatnia poczta lewantyńska na Tryest.)*

Journal de Constantinople donosi, że dochody celne Turcyi znacznie się powiększyły. Od czasu zaprowadzenia nowej taryfy wpłynęło 9 milionów piastrów, i można słusznie przypuszczać, że do końca roku administracyjnego (w marcu 1863) dójdą te dochody do 25 milionów piastrów.

W Smyrnie, Rodus i Uskopie zaprowadzone zostały sądy handlowe. Gmach wystawy przemysłowej wznoszą na hippodromie w Stambule; fundamenta są już położone, i liczni robotnicy rozpoczęli budowlę z czterech stron naraz. Na obce maszyny przeznaczony jest osobny budynek, a poruszać je będzie maszyna parowa ze sułtańskiej fabryki w Zeitun Burnu. Ceny wstępu będą bardzo mierne.

Projektowana pożyczka turecka nie jest jeszcze stanowczo zawarta.

Do Kandyi wysłał rząd cztery bataliony wojska dla uśmierzenia tamtejszej ludności greckiej.

Namik Basza został odwołany z posady jenerał-gubernatora Bagdadu, a Hafiz Basza mianowany jest gubernatorem Mediny.

Z *Bagdadu* donoszą, że groźne plemię beduińskie Chamar, które szczególnie Mezopotamię trapiło częstemi rozbojami, poddało się teraz z przyrzeczeniem, że mieszkańcom zrabowanych wsi wynagrodzi ich straty odstąpieniem licznych trzód, i dla gwarancyi swego przyrzeczenia odda w zakład jednego z swoich Szeików.

Afryka.

(Wojna wypowiedziana.)

Do *Donau Ztg.* piszą z **Chartum** pod d. 30. października: Komisarz, którego wysłano w czerwcu b. r. dla załatwienia sporów między Saidem Baszą, a Cesarzem abysyńskim Teodorem, przybył tu 28. b. m. z formalnem wypowiedzeniem wojny przez Cesarza Teodora, i z żądaniem, aby rząd egipski odstąpił wszystkie prowincye egipskiego Sudanu po Dougolę. Monarcha abysyński koncentruje liczne wojsko w Walmo, miejscu oddalonym na dwa dni drogi od egipskiego Sudanu. Mussa Basza, jeneralny namiestnik Sudanu, zdaje się nie wiedzieć co począć w tym razie. Ma on zaledwie 5000 wojska regularnego pod swemi rozkazami, więc z tem odbywa codziennie wielkie manewra. Tymczasem Sułtan Darfuru, przerażony ewolucyami wojskowemi Mussy Baszy, odesłał posła egipskiego Abd-el-Wokaba Effendego, którego dwa lata trzymał w więzieniu, i przysłał przez niego 500 niewolników, 100 cetnarów kości sło-

niowej i 16 cetnarów piór strusich dla Saida Baszy. Niewolników wcielono do pułków egipskich.

Ameryka.

Nowy York, 12. grudnia. *(Korespondencya dyplomatyczna w sprawie sporu amerykańskiego.)*

Temi dniami ogłoszona została w Nowym Jorku korespondencya dyplomatyczna w sprawie sporu amerykańskiego. Poseł amerykański w Londynie Mr. Adams pisał w październiku do ministra stanu Sewarda, że hrabia Russell interpelowany o mowę Gladstona odpowiedział, że Anglia nie ma zamiaru przybierać nowej polityki, lecz chce i nadal pozostać neutralną. On sam (Russell) jednakże nie może powiedzieć, co się stanie na przyszłość.

W listopadzie pisał Seward do Adamsa: Partye w Europie są teraz bardziej, niż kiedykolwiek nieprzyjaźne Ameryce, ale my jesteśmy dość silni, by się oprzeć interwencyi.

Do amerykańskiego posła w Paryżu pana Daytona pisał Seward: Ameryka ma prawo domagać się, ażeby Francya nie używała wojny w Mexyku do zaprowadzenia tam anti-republikańskiego lub anti-amerykańskiego rządu, albo też do utrzymania takiego rządu u steru. Gdy jednak Francya zaprzeczyła podobnym zamiarom, może Ameryka oczekiwać spokojnie dalszych wypadków.

Książę Gorczakow powiedział w październiku do amerykańskiego posła: Nadzieja przywrócenie unii zmniejsza się, ale Rosya upatruje w jej rozwiązaniu wielkie nieszczęście.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Brzeżany, 19. grudnia. Ceny przeciętne zboża i innych artykułów w pierwsej połowie b. m. na targach w obwodzie brzeżańskim.

	Miejsce targu:											
	Brzeżany		Bursztyn		Chodorów		Kozowa		Przemyślany		Rohatyn	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen	zr.	cen	zr.	cen.
	waluty austryackiej											
Mec pszenicy . . .	3	30	3	50	3	60	3	.	3	50	4	.
" żyta . . .	2	20	2	20	2	40	1	75	2	.	2	56
" jęczmienia .	1	83	1	75	2	.	1	50	1	80	2	24
" owsa . . .	1	57	1	20	1	30	1	10	1	20	1	30
" hreczki . .	2	20	2	20	2	.	2	10	2	.	2	90
" kukurudzy .	2	40	2	25	.	.	2	.	2	25	3	.
" ziemniaków .	1	.	1	.	.	.	.	70	.	80	1	10
Cetnar siana . . .	1	50	1	.	1	20	1	.	1	.	1	5
" wełny	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	45	.
" nasienia koniczu	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	38	.
Sąg drzewa twardego	5	.	6	.	5	20	8	.	6	.	5	8
" " miękkiego	3	50	5	.	4	10	7	.	4	.	3	36
Funt mięsa wołowego	.	13	.	11	.	12	.	9	.	14	.	12
Mas okowity . . .	.	80	.	38	.	47	.	45	.	35	.	80

Kronika.

(Z Krakowa donoszą): Powstało w naszem mieście nowe stowarzyszenie dobroczynne, ku wsparciu członków chrześciańskiej kongregancyi kupieckiej, pod opieką S, Stanisława. Celem tego stowarzyszenia jest, udzielać potrzebującym kupcom tutejszym pożyczkę na 4% z obowiązkiem zwrotu za 6 miesięcy i udzielać wsparcie zubożałym wdowom i sierotom po kupcach.

Członkiem tego stowarzyszenia może zostać tylko członek tutejszej chrześciańskiej kongregencyi kupieckiej, który handel prowadzi lub prowadził, posiada prawo obywatelstwa w Krakowie, opłaci taksę wstępną w kwocie 25zł. w. a. i składa co miesiąc 1 zł. w. a., tudzież wdowy po kupcach, jeżeli handel prowadzą. Członkami honorowymi będą ci, którzy składają datki coroczne, lecz zrzekają się dobrodziejstw stowarzyszenia.

Działanie rozpocznie się, gdy kapitał zakładowy będzie wynosił 5000 zł. w. a. Połowa będzie obrócona na pożyczki, a procenta drugiej połowy, po strąceniu kosztów administracyi będą obrócone na wsparcie. Pożyczka będzie udzielana albo na weksel podpisany przez 3 krakowskich obywateli, albo za złożeniem na zastaw papierów publicznych wartości dwóch trzecich części kursu dziennego. Członek niedopełniający zabowiązań, traci na zawsze wszelkie prawa.

(Średni wiek życia w Austryi.) Oznaczyć średni wiek życia, czyli wiek, którego każdy może się spodziewać dożyć, należy do najważniejszych zadań statystyki. Proponowano do tego różne sposoby, a między niemi wiele bardzo trafnych. Najprostszy z nich dla prowincyi austryackich jest jednostajne rozdzielenie liczby lat, którą wszyscy zmarli dosięgli, pomiędzy wszystkich zmarłych. W przecięciu wypadnie: w niższej Austryi: 23.4, w wyższej Austryi 34.1, w Salcburga 33.8, w Styryi 30.7, w Karyntyi 32.5, w Krainie 28.5, w kraju nadbrzeżnym 23.7, w Tyrolu 30.5, w Czechach 25.7, w Morawii 24.8, w Szląsku 25.2, w Galicyi 20.4, na Bukowinie 29.6, w Dalmacyi 30.1, w Wenecyi 25.9, w Węgrzech 19.9, w Pograniczu wojskowem 34.9, a w całej monarchii 24.1 lat. To są liczby lat, których każdy może się spodziewać dożyć; są one dosyć niskie, ponieważ śmiertelność między dziećmi jest powszechnie znaczna, a z wypadków śmierci wszystkie bez wyjątku były wzięte pod rachunek. Gdy dziecię przeżyje lat 5, jest prawdopodobieństwo, że dożyje 39.5 lat.

(Sławny lekarz francuski Dr. Nelaton), któremu chciano ofiarować teraz kandydaturę do ciała prawodawczego. miał deputacyi wysłanej do niego w tym celu, odpowiedzieć podług doniesienia dziennika „Esperance de Nantes“ temi słowy: Mości panowie! Jestem wielce wzruszony, ale muszę wyznać, że propozycya Wasza równie mię zadziwia jak zaszczyca. Niepojmuję, jak moje wiadomości chirurgiczne dozwalają przypuszczać, że posiadam zdolność do mandatu, który poruczyć mi chcecie, i czy dlatego miałbym stać się nagle ekonomistą politycznym, finansistą i prawodawcą, żem odkrył kulę w nodze zranionego Co innego, gdyby chodziło o mianowanie mnie chirurgiem izby; ale zawodu deputowanego nienauczyłem się z Hippokratesa, i mówiąc otwarcie, nieczuję też do niego najmniejszej ochoty. A nawet jestem przekonany, że gdybym przyjął mandat, sprawy kraju wcale by się niepolepszyły, ale za to może chorym działoby się nierównie gorzej. Niepozostaje mi przeto nic innego, jak tylko podziękować Wam, panowie, za waszą propozycyę i oświadczyć zarazem, że niemogę jej przyjąć w żaden sposób.

Ostatnie wiadomości.

Lwów, 23. grudnia. Projekt urządzenia wystawy całego świata w stolicy państwa austryackiego, ma przyjść rzeczywiście do skutku w roku 1865; jak donosi bowiem ostatnia *Gazeta wiedeńska*, zajmuje się już ministeryum handlu i rolnictwa z polecenia Jego Excelencyi hrabi Wickenburga, bardzo gorliwie pracami przygotowawczemi do tej wystawy.

Wszystkie trzy najznaczniejsze dzienniki peszteńskie, mianowicie *Sürgöny*, *Hirnök* i *Pesther Lloyd* przyniosły korespondencye z Wiednia, które w ogóle ze stanowiska węgierskiego przywiązują bardzo pomyślne znaczenie do mowy tronowej Jego Mości Cesarza. Korespondent dziennika *Sürgöny* spodziewa się, że wtajemniczeni politycy ujrzą w niej nowy dowód pojednawczego usposobienia, które Najjaś. Pan ostatniemi czasy kilkarotnie już objawiał; korespondencya dziennika *Hirnök*, nazywa tę mowę w każdym względzie zaspokajająca, a nakoniec *Lloydowi peszteńskiemu* donoszą z Wiednia, że mowa od tronu sprawiła bardzo pomyślne wrażenie w tamtejszych kołach węgierskich.

Ostatnie uchwały sejmu związkowego w **Frankfurcie** nad projektem względem zgromadzenia delegacyjnego przy związku, zalarmowały wielce stronnictwa rządowe w Prusiech, i wrażenie to odbiło się zaraz silnie we wszystkich organach rządowych. Mianowicie ministeryalna *Stern-Zeitung* umieściła zaraz obszerny artykuł w tej sprawie, w którym potępiając stanowczo ten projekt, wymierzony widocznie przeciw Prusom, powiada w końcu: „Prusy niewystawią bez oporu swego honoru politycznego na zamachy nieprzyjacielskie; owszem będą interesów państwa bronić z całą usilnością, i rząd spodziewa się, że u ludu znajdzie potrzebną pomoc do silnego odparcia każdego zewnętrznego niebezpieczeństwa.“ Zarazem ogłasza ten dziennik dosłowną treść wotum, które Prusy złożyły na sejmie związkowym, a podług którego potrzebna jest zgodność głosów prawodawstwa przy inicyatywach związku. Co do konferencyi, która odbyła się 20go b. m. w **Berlinie** pod prezydencyą Króla a z uczestnictwem wszystkich książąt i komenderujących jenerałów, donoszą dzisiaj, że toczyły się na niej narady nad dwuletnim terminem służby i nad oszczędnością w budżecie armii.

Z **Turynu** donoszą pod dniem 20. b. m., że Garibaldi przybył już na Kaprerę. W kilku miejscach usiłowano w czasie przejazdu jego wywołać zaburzenie, ale rząd zapobiegł im wcześnie. Pobór do wojska odbywa się wszędzie spokojnie i regularnie, tylko w dawnych prowincyach papieskich, mianowicie w Umbryi i Marchyi, gdzie ludność od dawnych lat wolną była od służby wojskowej, postępuje rekrutacya bardzo leniwo i opornie. — Z Neapolitańskiego nadeszła wiadomość, że pod Molise zniosły wojska piemonckie oddział bandytów, ale liczba ich ma być jeszcze tak znaczna, że w samej prowincyi Kapitanacie liczą ich podług urzędowego raportu prefekta 509 głów.

Rządowi *greckiemu* zaproponowała Anglia już urzędownie Króla Ferdynanda portugalskiego jako kandydata na tron grecki. Dnia 11go b. m. oznajmił pełnomocnik grecki p. Tricupi telegramem z Londynu, jako lord Palmerston wyraził mu ubolewanie swoje, że Anglia nie może wypełnić życzeń Grecyi co do osadzenia księcia Alfreda na jej tronie, ale natomiast proponuje jej księcia Ferdynanda portugalskiego, i robi nadzieję, że jeśli ten kandydat wstąpi na tron grecki, odstąpi Anglia Wyspy Jońskie Grecyi. Projekt ten nie znalazł dotąd w Grecyi żadnego prawie odgłosu, ale nastała wątpliwość, co począć. Tymczasowo postanowiono dokonać wyboru księcia Alfreda i ustanowić rejencyę w imieniu obranego Króla, dopokąd nie obejmie swojego tronu. Tak donosi korespondencya z **Aten** z 13go b. m.; a tymczasem oznajmił już najnowszy telegram z Londynu, że Książę portugalski odmówił stanowczo przyjęcia ofiarowanej sobie kandydatury. Zachodzi więc teraz pytanie, czy Anglia zechce na jego miejsce zaproponować kogo innego, i czy w razie przeciwnym nie odwoła swojej obietnicy względem odstąpienia Wysp Jońskich.

Wiedeński dziennik *Wiener Post* donosi — jak powiada — z autentycznego źródła, że na dniu 18. b. m. przekroczyła turecka dywizya pod komendą Derwisza Baszy granicę czernogórską i obsadziła Raszynę Glawicę naprzeciw Zagaracu, by wznieść w tem miejscu strażnicę wojskową. Na tę wiadomość miała cała Czarnogóra rzucić się do broni, upatrując w tym kroku naruszenie konwencyi zawartej z Turcyą; czterech wojewodów miało już uorganizować armię Berdy, a zastępca Czarnogóry w Wiedniu, p. Vadilo,

doręczył zawierzytelnionym przy dworze cesarskim reprezentantom głównych mocarstw protestacyę przeciw temu naruszeniu traktatu. Jeźli wiadomość ta jest prawdziwa, a wpływ mocarstw opiekuńczych niezażegna burzy w drodze dyplomatycznej, natenczas musi wkrótce rozpalić się na nowo wojna w Czarnogórze, która przy dzisiejszych zaburzeniach w Grecyi i naprężonych stosunkach w Księstwach Naddunajskich mogłaby się stać wielce niebezpieczną dla pokoju europejskiego.

Najświeższa poczta.

Berlin, 21. grudnia. Od polskiej granicy donoszą pod d. 20. b. m. Rząd miał wpaść na ślad tajnego komitetu centralnego. W nocy aresztowano wiele osób, między innemi Epsteina, syna prezesa kolei żelaznej warszawsko-wiedeńskiej.

Londyn, 21. grudnia. Dzisiejszy *Observer* utrzymuje, że Anglia odstąpi nawet Korfu, jeżeli mocarstwa zezwolą, a Grecy utworzą silniejszy rząd konstytucyjny.

Paryż, 21. grudnia. Dzisiejsza *Patrie* zapewnia, że książę Couza pomimo protestów mocarstw ma zamiar wydać broń przeznaczoną dla Serbii. To zdarzenie wznieca zdziwienie w Bukareszcie.

Turyn, 21. grudnia. Parowiec, którym płynął Garibaldi, ku wyspie Sardynii, przymusiła wczoraj burza powrócić do Liworno. Krąży pogłoska, że Garibaldi zamierza udać się do Neapolu.

Turyn, 21. grudnia. Gazeta urzędowa donosi, że komisya do rozpoznawania rozbójnictwa ukonstytuowała się, i wybrała Gius. Sirtori prezesem, a Gius. Massari sekretarzem.

Według *Stampa* rozwiązano radę gminną w Como, i mianowano komisarza królewskiego (Gerli Nicolę.)

Neapol, 21. grudnia. Gazeta urzędowa zaprzecza podejrzeniu *France*, że po wypadkach rozbójnictwa przez sprawozdanie skonstatowanych, jedność włoska jest niemożebna. Zredukowanie band rozbójniczych, które dawniej były tak liczne a które teraz w małej liczbie istnieją, świadczy o skutkach osiągniętych przez wojsko. Rozbójnictwo ogranicza się teraz na kilka miejscowości; dobrowolna pomoc ludności celem przytłumienia go, daje świadectwo, że ma unistyczne dążenia. Tabele statystyczne dowodzą, że bezpieczeństwo publiczne powiększyło się. Liczba zbrodni zmniejszyła się o połowę, kradzieże ustały prawie całkiem. Nie jest prawdą, że zdarzają się samowolne aresztowania Cammorystów; nim aresztowanie nastąpi, władze policyjne zasięgają wiadomości o ich zachowaniu się. Dochody z akcyzy w Neapolu zostały podwojone.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 22. grudnia.

Hotel europejski: PP. Dworzak Jan, z Niawczyna — Dwernicki Got., z Zawały. — Pogłodowski Józef. z Tarnopola. — Wasilewski W., z Mięsca.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 22. grudnia.

PP. Zwolski Julian, do Breniec.— Morawski Konstanty, do Poborzec.— Hr. Borkowski Stanisław, do Seredni. — Hr. Borkowski S., do Ponikwy. — Hr. Koziebrodzki Wład., do Przecławia. — Szeliski Hen., do Chodaczkowa. — Zurakowski Aug., do Herbacza. — Czajkowski Jan, do Sarnik. — Mazarski E., do Olszanicy.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 20. i 21. grudnia 1862.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan po wietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
	'''				
7. god. zrana	317 18	— 3.4	94.5	zachodni sł.	śnieg
2. god. po poł.	316 73	— 1.6	89.6	„ „	„
10. god. wiecz.	317.25	— 2.4	91.9	„ „	pochmurno
Wysokość śniegu 65 '''.					
	'''				
7 god zrana	317.65	— 2.2	91.4	zachodni sł.	pochmurno
2 god. po poł.	318.17	0.0	86.0	poł.zachod. „	„
10. god. wiecz.	319 37	— 1.6	84 9	zachodni „	„
W nocy snieg 10'''.					

Kurs lwowski.

Dnia 22. grudnia.

		gotówka zł.	gotówka c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	5	52	5	59
Dukat cesarski	„ „	5	55	5	61½
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	9	50	9	65
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	84	1	85
Talar pruski	„ „	1	74½	1	77¼
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	77	90	78	65
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	81	85	82	56½
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	72	50	73	25
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	81	50	82	25
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	222	75	225	—

Sprostowanie.

W pozycyach Kursu lwowskiego z dnia 19go grudnia zaszła pomyłka druku, wydrukowano bowiem: „Dukat holenderski gotówką 5 zł. 25 c., towarem 5 zł. 60½ c. w. a.“ powinno zaś być: „gotówką 5 zł. 52 c., towarem 5 zł. 60 c. w. a.“

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 22. grudnia.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 ztr. 82.15. Metaliki po 5% za 100 zł. 75.10; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. Obligacye indemnizacyjne Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.—; Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcye Banku narodowego sztuka 803 —; Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 222 40; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —

Wexlowy. Za 100 zł. południowo-niemieckiej waluty —.—. — Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 117 40. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. —.—.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 5.62, dukaty ces. pełnej wagi —.—. korony —.—, półkorony —.—. Srebro 116.25.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 20 grudnia.

1. Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar
W austr. wal. po 5%	67 20	67.30
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	81.80	82 —
Z pożyczki narod. z proc. od kwiet. do paźd. po 5%	81 70	81 90
Z r. 1851, ser. B. po 5%	— —	—.—
Metaliki po 5%	74.—	74.10
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	74 20	74 40
dtto. „ 4½%	64 —	64 25
dtto. „ 4%	56 75	57 —
dtto. „ 3%	42 25	42 75
dtto. „ 2½%	36 50	37 50
dtto. „ 1%	14 50	14 75
Przez. do wylos. z r. 1839	143 —	143.50
„ 1854	92	92.50
„ 1860	90.20	90.40
Przeznaczone do losowan. z r. 1860 po 100 zł	92 50	93 —
Renty Como po 42 lir. aus.	18 —	18 25
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	69 50	70 50
„ 4½%	62 50	63.—
„ 4%	55.—	55 50
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3½%	48 50	49.—
„ 3%	—.—	—.—
„ 2½%	50.—	51.—
„ 2¼%	45.—	46.—
„ 2%	40 —	41.—
„ 1¾%	24.50	35.50
dtto. z procent za granicą „ 5%	69 50	70.50
„ 4½%	62 50	63.—
„ 4%	55. —	55.50
B. krajów koronnych		
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.: Niższej Austryi	88.—	88.50
Wyż. Aust. i Salb.	84.—	84.50
Czech	86.25	86.50
Morawii	87 50	88 —
Szląska	87 —	87 50
Styryi	86.—	87.—
Tyrolu	89.—	90.—
Kar., Krainy. i Wyb.	86.—	87.—
Węgier	74 25	75 —
Obl. ind. po 5 proc. za 100 zł.: Banatu Tem.	72.50	73.—
Kroacyi i Slawonii	73 —	74.—
Galicyi	72 50	73 —
Siedmiogr. i Bukow	71.75	72.50
Lom. wen. poż. z r. 1850	— —	93.—
Dług Tyrolu, Dług Salcburga, Dług Krainy po 5%	69.50	70.50
„ 4%	55.—	55.50
„ 3½%	48 50	49.—
„ 3%	42.—	43.—
„ 2½%	34.—	35.—
„ 2%	27.50	28.—
„ 1¾%	24.—	25.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar
po 3% za 100 zł.	16.—	17 —
„ 2½% za 100 zł.	14.—	15.—
„ 2¼% za 100 zł.	12.—	13.—
„ 2% za 100 zł.	11.—	12.—
„ 1¾% za 100 zł.	10.—	11.—

3. Akcye.

	pien.	towar
Banku nar.	802 —	804
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	221.80	222 —
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	653 —	655.—
Półn. kol. po 1000 zł. m. k.	1846	1848.—
Tow. kolei żel państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	234 —	234 50
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.	152 —	152 50
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	126 50	127.—
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	—.—
Połud. kolei państ., lomb.-wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł. (90%)	276 —	277.—
Kol. Kar. Lud. po 200 zł. mon. konw.	223 50	224.—
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	40.—	43.—
dtto. II. emis. po 200 zł. m. k	92.—	98.—
Kolej Busztehradzka po 500 zł m. k.	665.—	680.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	174.—	175.—
Kol. Bern. Ross. po 200 zł. dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k.	—.—	200.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	162 —	164.—
Austr. towarz. żegl par. po 500 zł. m. k.	418.—	420 —
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	235.—	237. —
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	408 —	412
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. m. k.	390.—	395.—
Powsz austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k.	248.—	250 —

4. Listy zastawne.

	pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon. 6let. po 5%	104 —	104 50
10 „ 5%	100 —	100 50
przeznacz. do los. po 5%	90.—	90 50
Banku narodowego w wal. austr. na 12 m. 5% za 100 zł.	—.—	—.
przez. do los. po 5%	85 80	86
Gal. Tow. kred. po 4%	78.—	79.

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	96 50	97.—
detto detto w srebrze uproc za 100 zł. w. a.	97.50	98 —
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	129.—	130.—
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	125.—	126.—
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	92.50	93.—
Kol. półn. po 100 zł. w. a.	88.50	89.—
Kol. Glogn. po 100 zł. m. k.	81.50	82.—
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	92.50	93.—
Lloyda za 100 zł.	93.—	94.—

6. Losy.

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	131 30	131 50
Tow. żeg. par. na Dun po 100 zł. m. k.	94 75	95 25
Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a	117.50	118 50
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	33.50	34.—
Esterhazego po 40 zł. m. k	95 50	96 50
Salma „ 40 „ „	37 75	38 25
Palfiego „ 40 „ „	37 —	37.50
Clarego „ 40 „ „	33 50	34 —
St. Genois „ 40 „ „	36 50	37 —
Windischgrätza 20 zł. „	20.25	20 75
Waldsteina 20 „ „	21.75	22 25
Keglevicha 10 „ „	15.75	16.—

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	—.—	—.—
Augsburg za 100 zł. w. p.-n.	99 60	99.70
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	— —	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	99.75	99 75
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	88 60	88 70
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—
Londyn za 10 ft. szt	117 80	117 90
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 zł. w. a.	—.—	.—
Marsylia za 100 fr.	—.—	
Paryż za 100 fr.	46.65	46 65
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a.	—.—	— —
Wenecya za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
(31 dni po ukazaniu.)		
Bukareszt za 100 piast. woł.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

	pien.	towar
Dukaty ces. men.	5.64	5.65
dtto. pełnej wagi	5.64	5 65
Korona	16.30	15.45
20frankówka	9.40	9 42
Rosyjski impery.	9.70	9.73
Talar związkowy	1.75½	1 76
Srebro	116 75	117 25
Kurs korony w c. k. kasach 13 zł. 50 c.		

Odpowiedzialny Redaktor **Adolf Rudyński.**

Z c. k. galic. drukarni rządowej.